

BESZÁMOLÓ

a dorogi "Kadic Ottokár" barlangkutató Szakosztály 1963 évi tevékenységéről.

Szakosztályunk az 1963 évben kutatótevékenységét a Természetvédelmi Hivatal által jóváhagyott terv szerint 2 területen végezte. Főfeltárási munkákat a nagy-strázsahegyi Strázsa barlangnál végeztünk. E mellett a kis-strázsahegyi barlang feltárásával kapcsolatos előkészítő munkálatokat irányítottuk. A Sátorkő-pusztai barlangnál kisebb bővítési és helyreállítási munkákra került sor.

I. Strázsa-barlang feltárása

Az egész év folyamán folytattuk itt -immár 4 éve- a feltárást, nehéz fizikai munkával. Az év elején a szigorú és hosszantartó tél komoly nehézséget okozott, mert a barlang szájában lévő kisvasúti sinekre a törmelék vastagon ráfagyott és csak március 31-én olvadt fel teljesen. Addig a barlang legbelső termében a kitöltés szintjének süllyesztését úgy végeztük, hogy a kitermelt törmeléket a barlang elején lévő kisebb termekben készleteztük. A vasút felszabadítása után megkezdtük a készletezett anyag kiszállítását, mely olyan nagy mennyiségű volt már, hogy október hóig eltartott.

Ettől kezdve a barlang jelenlegi végén folytattuk a szint süllyesztésével az üledék kitermelését és kiszállítását. Mivel az üledék anyaga homok és agyag keveréke és viszonylag száraz, mintegy 25 m hosszan a szűk járatokon át zománcos csúzdák beépítésével könnyítettük meg a szállítást, míg a barlang elejéről csörlő és kis döntőcsillével húztuk fel a külszínre. Az évi munka során a feltárt járatokban végeztünk tágító munkát -a talpszint süllyesztésével- a csúzdák beépítése érdekében, továbbá az utolsó 2 kisteremben sikerült a talpszintet 0,8 m-rel süllyeszteni. Sajnos még a terem boltozata továbbra is köröskörül le van záródva. Itt egy 2,5 m mély, szűk kutatóaknát is mélyítettünk, azonban még ott sem találtuk az oldalfal-aláhajtását. A továbbjutás érdekében tehát további szintsüllyesztést kell itt a jövőben, ill. jövő évben végezni. Lényegében az év folyamán végzett munkával nem sikerült a barlangban tovább jutni. A feltárási munka során itt 34 napon át dolgoztunk, 403 fő 2357 órát teljesítve, 118 m³ anyagot szállítottunk ki.

II. Kis Strázsa-barlang feltárása.

A feltárási terv szerint a barlang hasadékába a kőbánya udvarának talpáról szándékoztak tárohájtással bejutni. bányaudvar talpa a barlang nyílásánál mintegy 15 m-el mélyebben van és közel azonos a barlang hasadék jelenlegi talpszintjével.

Ehhez a barlang nyílása alatt lejtősen kiképzett, kb. 450-os mészkőfa- lat kellett kirobbantani, hogy a barlang nyílása alatt a kőfal függő- legessé váljék és rövid táróvar be lehessen jutni. A robbantási munkát a kőbányaüzem végezte el az irányításunk szerint. Elvégeztük a hasadék- barlang felmérését is, a tervezett tárohájtás érdekében. A barlang bejárati nyílása alatt függőlegessé váló kőfal a barlang képződményeinek megvédését is elősegítette, mert így illetéktelenek már nem tudna oda bejutni és rombolást végezni.

III. Sátorkőpusztai-barlang.

Az év folyamán itt csak kisebb, szükségessé váló munkálatok folytak. Így befejeztük kisebb robbantásokkal a bejáratnál lévő öltöző-terem bővítését és berendezését. Az évközben történt erőszakos behatolások miatt szükségessé vált az ajtó zárjának megerősítése, módosítása és a kibontott rácsablak újra befalazása, újabb fallal való megerősítése. Igen nagy munkát jelentett a víz odaszállítása, a közelben víz nem lévén. A barlang járatainak időszakos tatraritását, karbantartását és állandó hőmérséklet- páratartalan, méréseket végeztünk, azon kívül a látogatók szakszerű vezetését biztosítottuk a barlangban.

Itt 9 napon át 68 fő, 519 órás munkát végzett, továbbá 15 napon összesen 397 fő látogatót fogadtunk és vezettünk

IV. Egyéb tevékenység.

Ennek középpontjában a nyári Jósmafői-túratábor állt.

A kitartó, nehéz feltáró munkában helytálló kutatóink részére 8 fővel augusztus 17-30-ig túratábort szerveztünk Jósmafőn, ahonnan fiatal kutatóink az Aggtelek környéki és a Bükk-hegységi barlangokat meglátogatták, közben megismerkedhettek a többi csoportok tagjaival és kutatómunkájával is. A sok élményt jelentő túratáboron kiviül az éves

tervünknek megfelelően a Pilis és Gerecse hegység barlangjainak megismerésére, ásványgyűjtés és adatfelvételek céljából barlangi túrákat szerveztünk.

Ennek során 10 alkalommal, 143 fő részvételével bejártuk a szoplaki Ördöglyuk, Bajóti öregkő, Pisznice - Tokodaltáró - klastrompusztai Leány- és Legénybarlankot. E túrák során jelentős ásványanyagot sikerült összegyűjteni és több-kevesebb adat felvételt elvégezni, melyet a következő években is folytatni kívánunk.

Részt vettünk 10 fővel a Miskolcon rendezett országos barlangos találkozón ahol kiváló alkalom nyílt arra, hogy, a sok élmény mellett ismereteinket bővíthessük.

Az év folyamán részt vettünk a barlangi mentőszolgálatban is. Három alkalommal -17 fő részvételével jártuk végig éjjel, faradságot nem kímélve a klastromligeti Leány- és Legénybarlangokat eltűnt fiatalok felkutatása céljából.

Előadásaink, rendezvényeink közül kiemelkedő volt az Esztergomban vetítéssel egybekötött élménybeszámoló előadás, melyet Maár Imre az FTC kutatója tartott 84 fő érdeklődő részére a Közel-keleti expedíciójukról.

Az 1963 évi tevékenységünket összegezve nem mondhatjuk sikerekben bővelkedőnek annak ellenére, hogy azt a Strázsa-barlangnál végzett folyamatos, kitartó feltáró munka jellemezte. A szerencse ebben az évben nem szegődött mellénk úgy, mint a megelőző évben.

Az évi tevékenységünk során a kutató-feltáró munkálatainkban a csoportunk 46 fős létszámából 32-en vettek részt, ezenkívül 8 természetjáró segédkezett. A munkából az úttörőcsoport is kivette a részét, hiszen 18 fő, 82 alkalommal dolgozott a feltárási munkánál.

Az általunk patronált esztergomi "Ifjú Gárda" barlangkutató csoport az év első felében szervezeti nehézséggel küzdött, az ősz folyamán soraikat újra rendezték és azóta 4 alkalommal 15 taggal komoly segítséget nyújtottak a kutatómunkánkban.

Végeredményben 1963 évben 65 fő vett részt kutató-feltáró munkánkban és 493 munkanappal 2817 munkaórát teljesített barlangkutatásaink érdekében. Segítőinknek ez úton is köszönetünket fejezzük ki.

A feltárási munka gyorsítása érdekében a Komárom Megyei Tanácstól anyagi segítséget kértünk, sajnos, kérelmünket még válaszra sem méltatták, segítséget nem nyújtottak.

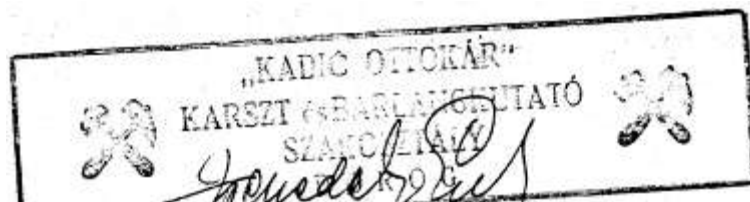
Az év folyamán Szakosztályunk zavartalan működését a Dorogi. József Attila Művelődési Ház biztosította. Az Igazgatóságnak és a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezetének a támogatásért ismételten köszönetünket fejezzük ki.

Az 1964 évi tervek.

A jövő évben továbbra is a "Strázsa"-barlang feltárásának munkáját állítjuk tevékenységünk középpontjába és emellett nyári kutatótábort tervezünk Klastromligeten a "Pilisnyergi víznyelő" tovább bontására, az egyéb, kisebb részfeladatokon kívül.

Reméljük, hogy a jövő évben kitartó, fáradságos munkánkhoz a szerencse is hozzájárul és további csodálatos hévvizes gipsz- és aragonit barlangrészt sikerül feltárni.

Dorog, 1963 december 29

/Benedek Endre/
szakosztályvezető